

Valion Toimittajien ja Jakelijoiden Code of Conduct (7.2.2022)

JOHDANTO

Valio on sitoutunut vastuulliseen liiketoimintaan ja tämän dokumentin periaatteisiin. Missionamme on toimia paremman elämän palveluksessa yhdessä sidosryhmiemme kanssa. Toimittajilla ja jakelijoilla on tärkeä tehtävä mission toteuttamisessa, sillä niiden avulla Valio voi tarjota vastuullisesti tuotettuja, markkinoituja ja myytyjä laadukkaita tuotteita.

Tässä Valion Toimittajien ja Jakelijoiden Code of Conductissa ("Code of Conductissa") määritetään vähimmäisvaatimukset, joita Valion ja sen tytäryhtiöiden ("Valion") toimittajien ja jakelijoiden on noudatettava omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Tässä Code of Conductissa "toimittajalla" tarkoitetaan oikeushenkilöä, joka toimittaa Valiolle tuotteita, materiaaleja tai palveluja, tai myyjää, edustajaa, sopimuspakkaajaa, yhteisyrityskumppania tai muuta kolmatta osapuolta, joka harjoittaa liiketoimintaa Valion kanssa tai sen puolesta.

Code of Conductin avulla haluamme edistää yleismaailmallisesti hyväksytyjen ihmisoikeuksien ja vastuullista liiketoimintaa koskevien kansainvälisten periaatteiden kunnioittamista toimitusketjussamme. Kyseiset oikeudet ja periaatteet on kirjattu ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskevaan julistukseen. Niitä on myös määritetty tarkemmin esimerkiksi Kansainvälisen työjärjestön ILO:n, Ethical Trading Initiative -järjestön ja kansainvälisen standardisoimisjärjestön ISO:n laatimissa kansainvälisissä julistuksissa, sopimuksissa, standardeissa, ohjeissa ja ohjesäännöissä.

LIIKETOIMINTAPERIAATTEET

Vaatimustenmukaisuus

Toimittajan/jakelijan on noudatettava kaikkia sovellettavia kansallisia ja kansainvälisiä lakeja, asetuksia ja lupia niissä maissa ja alueilla, joissa sillä on toimintaa. Mikäli Code of Conductin ja sovellettavien lakien, asetusten tai standardien (yhdessä "lakien") vaatimusten välillä on eroja, toimittajan/jakelijan on noudatettava tiukempia vaatimuksia.

Luottamukselliset tiedot ja henkilötietojen suoja

Toimittajan/jakelijan on kunnioitettava liiketoimintakumppaninsa ja työntekijöidensä yksityisyyttä ja suojattava tietoja ja aineetonta omaisuutta väärinkäytöltä.

Liiketoiminnan rehellisyys

Kaikenlainen korruptio on kielletty, ja sellaiseksi katsotaan myös lahjusten tarjoaminen tai vastaanottaminen ja kiristykseen tai vallukseen osallistuminen. Toimittajalla/jakelijalla on oltava käytössään asianmukaiset menettelyt korruption ehkäisemiseksi liiketoiminnassaan.

Toimittaja/jakelija ei saa harjoittaa epäreiluja kauppatapoja. Toimittajan/jakelijan on pidettävä kirjaa liiketoiminnastaan ja -suhteistaan täsmällisesti ja avoimesti sekä noudatettava viennin ja muun kaupan valvontaa koskevia asetuksia. Toimittaja/jakelija ei saa osallistua tai pyrkiä osallistumaan rahanpesuun.

Toimittajan/jakelijan on vältettävä tilanteita, joihin liittyy toimittajan/jakelijan ja Valion välinen eturistiriita.

Lahjat ja vieraanvaraisuus

Valiolle tai sen työntekijöille tarjotun, liiketoimintaan liittyvän kestityksen, lahjojen tai viihdepalvelujen on oltava kustannuksiltaan ja luonteeltaan kohtuullisia, ja niiden tarkoituksena on oltava ainoastaan ammattimaisten liikesuhteinen hoitaminen, ei Valion liiketoimintapäätöksiin vaikuttaminen. Valio maksaa edustajiensa suuremmat matkakulut.

Toimittaja/jakelija ei myöskään saa vastaanottaa omilta toimittajiltaan asiaankuulumattomia lahjoja, palveluksia, viihdepalveluja tai muita henkilökohtaisia etuja, jotka voisivat vaikuttaa tai näyttää vaikuttavan toimittajan/jakelijan liiketoimintapäätöksiin, jotka liittyvät sen toimintaan Valion kanssa.

Ongelmien raportointijärjestelmä

Toimittajalla/jakelijalla on oltava käytössä sisäinen prosessi, jonka avulla käsitellään työpaikalla ilmenevät ongelmat ja suojataan ongelmista ilmoittavia tai valittavia työntekijöitä mahdollisilta vastatoimilta.

IHMISOIKEUDET JA TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET

Ihmisoikeudet

Toimittajan/jakelijan on kunnioitettava ihmisoikeuksia, mukaan lukien naisten, lasten ja siirtotyöläisten oikeudet.

Lapsityövoima ja nuoret työntekijät

Lapsityövoiman käyttö on kielletty. Toimittaja/jakelija ei saa palkata henkilöä, joka on 15 vuoden ikää (ILO:n yleissopimus nro 138:n mukaan tietyissä maissa 14 vuoden ikää) nuorempi tai muuta lakien mukaista vähimmäisikää nuorempi sen mukaan, kumpi on korkeampi. Toimittajan/jakelijan on varmistettava työnhakijoiden ikä ja varmistettava muilla asianmukaisilla toimilla, ettei lapsityövoimaa käytetä sen omissa toimitiloissa tai sen alihankkijoiden tuotanto- tai toimitiloissa. Jos työntekijöiden vähimmäisikää koskevia rikkomuksia havaitaan, toimittajan/jakelijan on laadittava ja toteutettava asianmukainen tilanteen korjaamissuunnitelma, jossa etusijalle asetetaan asianosaisen henkilön tarpeet ja toiveet ja jolla ei aiheuteta tälle lisävahinkoa. Korjaamissuunnitelma ja siihen liittyvä raportointi on toteutettava Code of Conductin osion "Raportointi, epäkohtien korjaaminen ja jatkuvat parannukset" mukaisesti.

Toimittaja/jakelija ei saa määrätä alle 18-vuotiaita työntekijöitä työskentelemään korkeissa paikoissa tai suorittamaan

työtehtäviä, jotka vaarantavat heidän terveytensä tai turvallisuutensa tai haittaavat heidän koulunkäyntiään.

Tahdonvastainen työ

Pakkotyö on kielletty, ja siihen sisältyy kaikenlainen tahdonvastainen työ, kuten ihmiskauppa, orjuus, velkaorjuus ja vangeilla teetetty tahdonvastainen työ.

Työntekijöillä on oltava vapaus poistua työpaikaltaan työvuoronsa päätyttyä sekä vapaus päättää työsuhteensa kohtuullisen irtisanomisajan jälkeen. Työnteon on aina oltava vapaaehtoista, eikä se saa tapahtua rangaistuksen tai seuraamusten uhalla.

Työnantaja tai sen käyttämä välittäjä ei saa veloittaa työntekijöiltä heidän palkkaamiseensa liittyviä maksuja, kuten rekrytointi- tai hakumaksuja, hallinnollisia tai terveydenhuoltomaksuja, passi- tai viisumimaksuja tai muita maksuja. Työntekijöitä ei saa vaatia tekemään rahatalletuksia tai luovuttamaan alkuperäisiä henkilöasiakirjojaan toimittajalle/jakelijalle tai alihankkijalle, työvoimaa välittäville yrityksille tai muille toimittajan/jakelijan välittäjille.

Syrjintäkielto, häirintä ja ahdistelu

Toimittajan/jakelijan on kohdeltava kaikkia työntekijöitään kunnioittavasti ja arvokkaasti. Ketään ei saa syrjiä työsuhteen, työhön ottamisen, palkanmaksun, koulutukseen pääsemisen, ylenmyksen, työsuhteen päättämisen tai eläkkeelle jäämisen osalta rodun, etnisen taustan, ihonvärin, yhteiskuntaluokan, kansallisuuden, uskonnon, iän, vammaisuuden, sukupuolen, siviilisäädyn, raskauden, sukupuolisen suuntautumisen, ammattiliitton kuulumisen, poliittisen suuntautumisen tai muun lakien suojaaman aseman perusteella.

Kaikenlainen fyysinen, henkinen, seksuaalinen tai sanallinen häirintä, pelottelu, uhkailu tai ahdistelu on kiellettyä.

Toimittajalla/jakelijalla on oltava käytössä lakien mukaiset menettelyt, joilla tuetaan raskaana olevia tai vasta lapsen saaneita työntekijöitä. Niitä ovat esimerkiksi vanhempainvapaa, lyhennetty työaika tai sijoittuminen toisiin tehtäviin.

Työaika

Tavallinen viikoittainen työaika on määritettävä lakien ja alan valitsevien normien mukaisesti, eikä se saisi keskimäärin ylittää 48 tuntia (mukaan lukien ylityö) laeista ja vallitsevista teollisuuden normeista riippuen (perusteena ILO:n työajan rajoittamista koskeva yleissopimus nro 1 vuodelta 1919). Työntekijöillä on oltava vähintään yksi (1) vapaapäivä seitsemän (7) työpäivän jaksoa kohti, ja ylitöiden tekemisen on oltava vapaaehtoista. Ylityöstä on aina maksettava lakien mukainen korvaus, joka on vähintään 25 prosentin lisäpalkkio, kyseisessä maassa sovellettava lakisääteinen korvaus tai alan vallitseva korvaus sen mukaan, mikä on korkein. Ylityöllä ei saa korvata säännöllistä työntekoa.

Työntekijöillä on oltava mahdollisuus lakien mukaiseen vuosilomaan ja sairauslomaan ilman kielteisiä seuraamuksia.

Työsuhde

Toimittajan/jakelijan on varmistettava, että sekä sen suoraan palkkaamat, että työvoimaa välittävän yrityksen tai muun välittäjän välityksellä palkkaamat työntekijät saavat laillisesti työskennellä sen tiloissa. Ennen työsuhteen alkua työntekijälle on toimitettava kirjallinen ja ymmärrettävä asiakirja hänen työsuhteensa ehdoista, josta käyvät ilmi muun muassa työtehtävät, palkkaus, luontoisedut, kannustinjärjestelmät, palkanmaksukausi ja -tapa ja muut lakien nojalla edellytetyt tiedot.

Toimittajan/jakelijan on varmistettava, että kaikkien työntekijöiden ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia kunnioitetaan. Tämä pätee myös osa- ja määräaikaisiin työntekijöihin, alihankkijoihin ja siirtotyöläisiin.

Toimittaja/jakelija ei saa vältellä velvollisuuksiaan työntekijöitä kohtaan esimerkiksi määräaikaisten työsopimusten

ketjuttamisen, alihankinnan tai sellaisten oppisopimusohjelmien avulla, joissa tosiasiallisena tavoitteena ei ole työntekijöiden kouluttaminen tai pysyvän työn tarjoaminen.

Palkka ja palkasta tehtävät vähennykset

Kaikille työntekijöille on maksettava palkkaa lakien ja mahdollisten sitovien työehtosopimusten mukaisesti. Niissä voidaan määrittää esimerkiksi vähimmäispalkka, ylityökorvaus ja palkanlisät sekä periaate, että samasta työstä on maksettava sama palkka ilman syrjintää. Jokatapauksessa palkkatason pitää riittää kattamaan työntekijän perustarpeet ja riittävän toimeentulon.

Jos palkasta tehdään vähennyksiä, joilla katetaan lainattuja ennakkoja tai ruoka- tai asumiskuluja, tai kurinpitotoimena tai muusta syystä, saattaa syntyä pakkotyön ja velkaorjuuden mahdollistava tilanne. Tämän vuoksi kaikki vähennykset on tehtävä työntekijän nimenomaisella suostumuksella ja siten, ettei palkanmaksukautena maksettavan palkan määrä jää alle lakisääteisen vähimmäispalkan.

Palkasta tehtävien vähennysten käyttäminen kurinpitotoimena ei yleensä ole asianmukaista, ja sitä pitäisi välttää. Jos tällaisia käytetään, työnantajalla on oltava käytössä asianmukainen menettely sen osalta. Kaikki kurinpitotoimet on kirjattava.

Yhdistymisvapaus

Toimittajan/jakelijan on kunnioitettava työntekijöidensä oikeutta liittyä valitsemaansa ammattiliittoon tai muodostaa sellainen sekä heidän kollektiivista neuvotteluoikeuttaan. Työntekijöihin, heidän edustajiinsa tai ammattiliittojen jäseniin ei saa kohdistaa kostotoimia, häirintää, ahdistelua tai uhkailua lain suojaaman toiminnan vuoksi. Työntekijöiden edustajille on mahdollistettava tarvittavat tilat heidän työpaikalla tapahtuvien työntekijöiden edustamiseen liittyvien tehtäviensä hoitamista varten sekä pääsy työpaikoille.

Yhteisöjen oikeudet

Toimittajan/jakelijan on kunnioitettava yhteisöjen oikeutta maahan ja luonnonvaroihin, johon kuuluu myös oikeus veteen. Maahankinnoissa on kunnioitettava laillisia hallintaoikeuksia, eikä maananastusta hyväksytä.

TERVEYS, TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖ

Työolot ja majoitus

Työntekijöille on tarjottava turvallinen ja terveellinen työympäristö. Sekä työpaikan, että mahdollisen majoituksen on täytettävä terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä koskevien lakien vaatimukset. Ne koskevat muun muassa palo- ja rakenteiden turvallisuutta, riittävää ilmanvaihtoa ja valaistusta, mahdollisuutta käyttää puhtaita WC-tiloja ja juomavettä sekä mahdollisia asianmukaisia tiloja ruoan säilytykseen.

Terveys ja turvallisuus

Toimittajalla/jakelijalla on oltava käytössä järjestelmä, jonka avulla havaitaan ja arvioidaan työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen liittyviä riskejä. On myös otettava huomioon raskaana olevia naisia ja imettäviä äitejä koskevat erityiset riskit.

Mahdolliset vaaratekijät on poistettava, mikäli se on mahdollista, eristettävä teknisesti (esim. rakenteiden tai turvalaitteiden avulla) ja loput niistä minimoitava ja hallittava. Tarvittaessa toimittajan/jakelijan on tarjottava kaikille työntekijöille asianmukaiset, toimivat ja hyväkuntoiset henkilösuojaimet ja varmistettava, että niitä käytetään oikein. Kaikki tapaturmat on raportoitava ja tutkittava, ja tarvittavat korjaavat toimet on toteutettava.

Kaikille työntekijöille on annettava säännöllisesti ja dokumentoidusti terveys- ja turvallisuuskoulutusta (havaittujen turvallisuusriskien perusteella), ja heille on tarjottava asianmukaiset terveyspalvelut.

Hätätilanteisiin varautuminen

Mahdolliset hätätilanteet on huomioitava, ja niihin on vastattava toteuttamalla hätätilannesuunnitelmat ja -menettelyt. Niitä ovat esimerkiksi työntekijöiden ilmoitus- ja evakuointimenettelyt, hätätilannekoulutukset ja -harjoitukset, asianmukaisten ilmaisulaitteiden asennus, testaus ja kunnossapito, asianmukaiset hätäuloskäynnit ja sammuutusvälineet. Hätäuloskäyntien on oltava selkeästi merkittyjä, esteettömiä ja sisäpuolelta avattavissa. Palonsammuttimia ja ensiapupakkauksia on oltava helposti saatavilla, ja niiden on oltava hyvässä kunnossa.

Elintarviketurvallisuutta koskevat menettelyt

Jos toimittaja toimittaa Valiolle elintarvikkeisiin tai elintarviketurvallisuuteen liittyviä tuotteita tai palveluja, toimittaja sitoutuu noudattamaan myös [Valion toimittajia koskevia elintarviketurvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja ohjeita \(saatavilla: valio.fi\)](#).

YMPÄRISTÖ JA ILMASTONMUUTOS

Toimittajan/jakelijan on noudatettava toimintapaikassa voimassa olevia paikallisia ympäristölakeja ja -lupia.

Toimittajan/jakelijan on selvitettävä, hallittava ja pienennettävä toimintansa merkittäviä ympäristövaikutuksia ja osoitettava, että parantaa jatkuvasti toimintansa ympäristönsuojelun tasoa. Sen on toteutettava kohtuulliset toimet ympäristön suojelemiseksi ja luonnonvarojen käytön tehostamiseksi.

Toimittajan/jakelijan on selvitettävä toimintansa merkittävät ilmastovaikutukset ja pyrittävä vähentämään kasvihuonekaasujen päästöjään kohtuullisilta osin.

Toimittajan/jakelijan on tunnettava vaaralliset materiaalit, kemikaalit ja aineet ja varmistettava, että niitä käsitellään, säilytetään, kierrätetään ja hävitetään turvallisesti ja asianmukaisesti. Vaarallisia aineita käsittelevät työntekijät on koulutettava niiden turvalliseen käyttöön.

TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SEURANTA

Täytäntöönpano

Toimittajan/jakelijan on käytöön otettava Code of Conductin vaatimukset omassa toiminnassaan ja sisällytettävä vastaavat vaatimukset omaan toimitusketjuunsa.

Toimittajan/ jakelijan on varmistettava Code of conductin vaatimustenmukaisuus ja säilytettävä asianmukaisia todisteita vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen tarvittaessa.

Seuranta

Valiolla on oikeus valvoa, että toimittaja/jakelija noudattaa Code of Conductia suorittamalla auditointeja tai pyytämällä toimittajaa/jakelijaa toimittamaan dokumentteja tai suorittamaan itsearviointeja.

Auditoinnit voi suorittaa Valio tai riippumaton kolmas osapuoli. Itsearviointit tehdään Valion kyselylomakkeen tai Sedexin (Supplier Ethical Data Exchange) kaltaisen ulkoisen järjestelmän avulla Valion ja toimittajan sopimalla tavalla.

Raportointi, epäkohtien korjaaminen ja jatkuvat parannukset

Valion tavoitteena on avoin ja rehellinen, molemminpuoliseen luottamukseen ja yhteistyöhön perustuva suhde toimittajiinsa/jakelijoihinsa. Valio tiedostaa, että maailmanlaajuiset toimitusketjut ovat usein monimutkaisia ja että niissä voi ilmetä vaatimustenvastaisuuksia. Valio kannustaa toimittajiaan/jakelijoitaan keskustelemaan rohkeasti Valion kanssa haasteista, joita Code of Conductin toteuttamiseen toimitusketjussa saattaa liittyä.

Jos toimittaja/jakelija epäilee tai saa tietää Code of Conductin noudattamatta jättämisestä, on sen ilmoitettava asiasta Valiolle välittömästi. Tarvittaessa huolenaiheista voi ilmoittaa luottamuksellisesti [Valio Whistle kanavan kautta \(saatavilla: Valio.fi\)](#).

Jos toimittaja/jakelija havaitsee vaatimustenvastaisuuksia, Valio odottaa sen ryhtyvän korjaaviin toimiin osapuolia kunnioittavalla ja osallistavalla tavalla. Toimittajan/jakelijan niin toivoessa Valio voi tukea sitä hyödyntämällä resurssiaan ja markkina-asmaansa siinä määrin kuin mahdollista.

Rikkomukset ja irtisanomisoikeus

Code of Conductin on tärkeä osa kaikkia toimittajan/jakelijan ja Valion välisiä sopimuksia.

Jos Valio saa tietää, että Code of Conductia on rikottu, se varaa oikeuden vaatia korjaavia toimia, jotka toimittajan/jakelijan on toteutettava viipymättä. Mikäli toimittaja/jakelija on haluton ja kyvytön korjaamaan havaittuja epäkohtia, Valio varaa oikeuden irtisanoa Valion ja toimittajan/jakelijan välisen sopimuksen sopimusehtojen mukaisesti.

TOIMITTAJAN/JAKELIJAN ILMOITUS

Valion toimittajana/jakelijana tai mahdollisena toimittajana/jakelijana vahvistamme, että olemme vastaanottaneet ja noudattamme Valion Supplier and Distributor Code of Conductia.

Yritys:

Päivämäärä:

Valtuutetun edustajan allekirjoitus:

Allekirjoittajan nimi ja asema yrityksessä: